

ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย
นางสาวภัทรสุดา แยมพราหม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE IMPACT OF APPLICATION TFRS 16 : LEASE OF THE COMPANY LISTED IN
STOCK EXCHANGE OF THAILAND

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Accountancy MASTER OF ACCOUNTANCY PROGRAM

Academic Year 2023

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
โดย นางสาวภัทรสุดา แยมพรหม
สาขาวิชา หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต แผนก ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร. พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันชัย สุทธะนันท์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อีสราภรณ์ ทนุผล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. การุณ สุขสองห้อง)

631220078 : หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16, สัญญาเช่า

นางสาว ภัทรสุดา แยมพราหม: ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก : อาจารย์ ดร. พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 และศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตัดกลุ่มสถาบันการเงินออก เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการนำเสนองบการเงินแตกต่างจากกลุ่มบริษัทอื่น โดยกลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 377 บริษัท ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินก่อนและหลังใช้บังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ว่าแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่ โดยใช้วิธีเปรียบเทียบรายคู่ด้วย Paired Sample t-test นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีด้วยสมการถดถอยแบบโลจิสติกส์

ผลวิจัยการทดสอบ Paired Sample t-test พบว่า อัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมแตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ 0.05 หลังการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 และผลจากการทดสอบวิเคราะห์สมการถดถอยแบบโลจิสติกส์ พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับขนาดของบริษัท ปัจจัยอายุการดำเนินงาน ปัจจัยความสามารถในการทำกำไร ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ของบริษัท มีความสัมพันธ์ต่อทางเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

631220078 : Major MASTER OF ACCOUNTANCY PROGRAM

Keyword : Financial Reporting Standards No.16, Leasing

MISS Patsuda YAMPARAM : THE IMPACT OF APPLICATION TFRS 16 : LEASE OF THE COMPANY LISTED IN STOCK EXCHANGE OF THAILAND Thesis advisor : Professor Phornpravee Chansuwan, Ph.D.

This study aims to investigate the impact of the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No. 16 and to examine the factors influencing the choice of accounting practices of listed companies in the Stock Exchange of Thailand. Data were collected from financial statements of listed companies in the Stock Exchange of Thailand, excluding financial institutions due to their different accounting practices and financial statement presentation. Our this sample size consisted of 377 companies. The researcher analyzed the data by using descriptive statistics and compared the means of financial ratios before and after the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No. 16 to determine whether there were any significant differences by using the paired sample t-test. In addition, the factors influencing the choice of accounting practices were analyzed using the logistic regression.

The results of the paired sample t-test showed that the ratio of total assets to paid-up capital, the ratio of long-term debt to equity, and the ratio of profit before interest and tax to total assets were significantly different at the 0.05 level after the implementation of the Thai Financial Reporting Standard No. 16. The results of the logistic regression analysis revealed that factors related to company size, age of operation in stock exchange of Thailand, profitability, and the amount of retained earnings of the company were related to the choice of accounting practices prescribed by the Thai Financial Reporting Standard No. 16 at the 0.05 significance level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งต่อ ดร. พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาในการตรวจสอบและแก้ไขงานวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันชัย สุทธิชนะนันท์ (คณบดีคณะวิทยาการจัดการ), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิศราภรณ์ ทนุผล (ประธานกรรมการ) และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. การุณ สุขสองห้อง (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ที่คอยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาระดับปริญญาโทมาจนบัดนี้ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

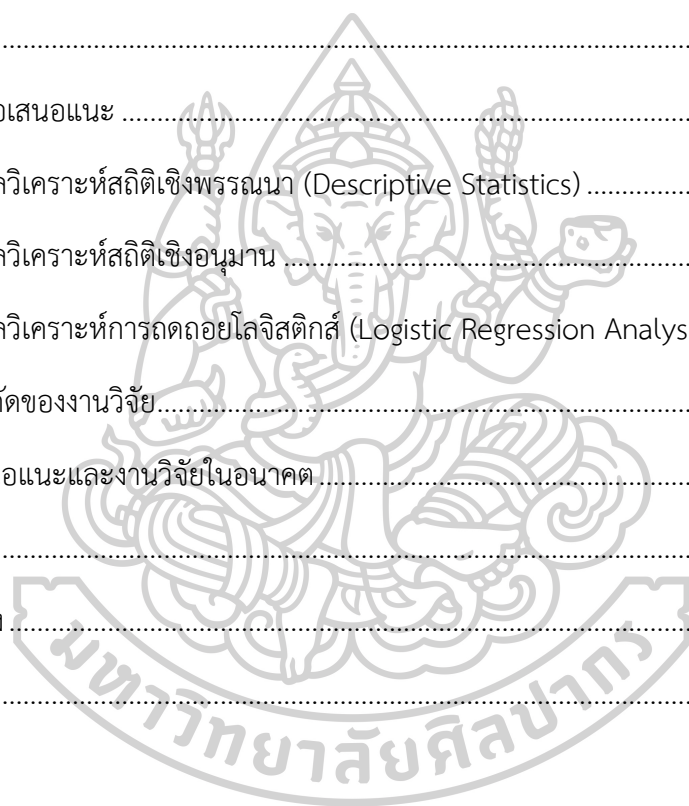
ภัทรสุดา แยมพราหม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 คำนิยามที่เกี่ยวข้อง.....	3
บทที่ 2.....	4
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ภาพรวมของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 สัญญาเช่า.....	4
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
บทที่ 3.....	10
วิธีการวิจัย.....	10
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	10
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	10

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	11
บทที่ 4	13
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	13
4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา	13
4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน	15
4.3 การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์	20
บทที่ 5	26
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	26
5.1 สรุปผลวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	27
5.2 สรุปผลวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน	28
5.3 สรุปผลวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)	29
5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย	31
5.5 ข้อเสนอแนะและงานวิจัยในอนาคต	31
ภาคผนวก	32
รายการอ้างอิง	2
ประวัติผู้เขียน	5

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปวิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่าของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	11
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่างที่ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16	13
ตารางที่ 3 แสดงค่าบริษัทที่เลือกใช้วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 งบการเงินปี 2563.....	13
ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาตามอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่า ต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงิน 2562-2563.....	14
ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลแจกแจงความถี่ของขนาดสำนักงานสอบบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท	15
ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบ ความแตกต่างของอัตราส่วนขนาดของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16	16
ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบ ความแตกต่างของอัตราส่วนโครงสร้างหนี้ของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16.....	17
ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบ ความแตกต่างของอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงาน ทางการเงินฉบับที่ 16.....	18
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบ ความแตกต่างของอัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับ ที่ 16	19
ตารางที่ 10 แสดงค่าการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ตัวแปรที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติ ทางการเงินบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16.....	22

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 ข้อดีและข้อเสียของวิธี Modified Retrospective และวิธี Fully Retrospective..... 5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ส่งผลให้นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่าสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจากมาตรฐานดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้แทนที่มาตรฐานการบัญชี 1 ฉบับ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชี 3 ฉบับ ได้แก่ การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 4 เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่, การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 15 เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า และการตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลมีความเที่ยงธรรมมากขึ้น และเพิ่มความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลของสภาพความเสี่ยงทางการเงินและเงินทุน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีการกำหนดหลักการที่แตกต่างไปจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า ซึ่งบริษัทจะใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับผู้เช่า โดยไม่ต้องจัดประเภทแบ่งออกเป็นสัญญาการเงิน และสัญญาเช่าดำเนินงาน เพียงแต่รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินสำหรับสิทธิและภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากทุกสัญญาเช่าที่มีอายุมากกว่า 12 เดือน เว้นแต่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ตลอดจนการนำเสนอหรือเปิดเผยงบแสดงฐานะทางการเงินต้องแสดงสินทรัพย์สิทธิการใช้แยกต่างหากจากสินทรัพย์อื่น แต่ถ้าหากบริษัทเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นเอง สามารถรวมสินทรัพย์สิทธิการใช้ในรายการรายบรรทัดเดียวกับการนำเสนอทรัพย์สินอ้างอิง พร้อมระบุว่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ถูกรวมไว้ในรายบรรทัดใดในของงบแสดงฐานะการเงิน และส่วนหนี้สินตามสัญญาเช่าต้องแสดงแยกจากหนี้สินอื่นเช่นกัน เว้นแต่หากไม่แสดงหนี้สินตามสัญญาเช่า ผู้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลว่า หนี้สินตามสัญญาเช่าถูกรวมไว้ในบรรทัดใดในงบแสดงฐานะการเงิน (ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์, 2560)

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มธุรกิจที่มีกิจการทำสัญญาเช่า (ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์, 2560) ได้แก่ ธุรกิจสื่อสาร, ธุรกิจค้าปลีก, ธุรกิจขนส่งและสายการบิน, ธุรกิจโรงพยาบาล, ธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตเหล็ก และกลุ่มธุรกิจที่เคยใช้ TFRS4 การประเมินว่า ข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ ซึ่งจะมีผลกระทบ

ต้องบการเงินของบริษัท คือ 1. งบแสดงฐานะทางการเงิน มีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้ ซึ่งแสดงเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน และมีการเพิ่มขึ้นของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า แสดงเป็นหนี้สินหมุนเวียนที่ครบกำหนดชำระภายใน 12 เดือนและหนี้สินระยะยาว 2. งบกำไรขาดทุน พบว่า ต้นทุนทางการเงินเพิ่มขึ้น, ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้น แต่ค่าเช่าลดลง ซึ่งแสดงในส่วนของต้นทุนจากการให้เช่าและบริการ 3. งบกระแสเงินสด มีการเพิ่มขึ้นของทั้งต้นทุนทางการเงินจากการดำเนินงานและเงินสดจ่ายชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า 4. อัตราส่วนทางการเงิน จะเห็นได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้นจะมีอัตราสูงขึ้นของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่า, อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีอัตราลดลง, กำไรสุทธิก่อนค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่าย ต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้ เพิ่มสูงขึ้นจากการไม่บันทึกค่าเช่าจ่าย และกำไรสุทธิก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษี เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งบางอัตราส่วนอาจจะส่งผลกระทบต่อบริษัท และบริษัทต้องมีการสื่อสารแก่ผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจถึงมาตรฐานการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนทำความเข้าใจเพื่อป้องกันการคาดหวังของผู้ลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน (ทิวา ค้วนเครือ, 2562)

ดังนั้นเมื่อ TFRS 16 เกิดผลกระทบจากการรายงานทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไป งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจผลกระทบต่อรายงานทางการเงินจากการเริ่มใช้ TFRS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจะส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงินและอัตราส่วนทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีตาม TERS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบต่องบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหลังจากการบังคับใช้ TFRS 16

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่กิจการเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธี Modified Retrospective Approach หรือ Full Retrospective Approach

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษารูปแบบการเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีตาม TERS 16 ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อภารกิจเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธี Modified Retrospective Approach หรือ Full Retrospective Approach

สำหรับงานวิจัยนี้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามที่บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในดังกล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากงบประจำปีของบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูล โดยอ้างอิงข้อมูลของบริษัทจากเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.4.2 เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษา ผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 สามารถนำผลวิจัยไปประยุกต์ปรับใช้และพัฒนางานวิจัยต่อไปในอนาคต

1.4.3 เพื่อเป็นแนวให้กับผู้ประกอบการและนักลงทุน เตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

1.4.4 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสภาวิชาชีพบัญชีเพื่อดูผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการประกาศใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่ในประเทศไทย

1.5 คำนิยามที่เกี่ยวข้อง

1. การปรับปรุงย้อนหลังในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน (Full Retrospective Approach) หมายถึง ปรับปรุงย้อนหลังสำหรับแต่ละรอบระยะเวลารายงานงวดก่อนที่นำเสนอตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชีและข้อผิดพลาด
2. การปรับปรุงโดยรับรู้ผลกระทบ ณ วันต้นงวด (Modified Retrospective Approach) หมายถึง ปรับปรุงย้อนหลังโดยการรับรู้ผลกระทบสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรก ณ วันที่นำมาปฏิบัติใช้ครั้งแรก
3. สัญญาเช่า หมายถึง สัญญาเช่าหรือส่วนหนึ่งของสัญญาที่ใช้สิทธิในการใช้สินทรัพย์ (สินทรัพย์อ้างอิง) สำหรับช่วงระยะเวลาที่ตกลงกันเพื่อการแลกเปลี่ยนสิ่งตอบแทน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ภาพรวมของมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 สัญญาเช่า

เหตุผลของการออกมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (IFRS 16) ได้อธิบายว่า มีการพัฒนาร่วมกันเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (The International Accounting Standards Board: IASB) และคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินของสหรัฐอเมริกา (The Financial Accounting Standards Board: FASB) เกิดเป็นสัญญาเช่าฉบับใหม่ เพื่อให้ผู้เช่ารับรู้รายการสัญญาเช่าเป็นสินทรัพย์ (สิทธิในการใช้สินทรัพย์: Right of use) และหนี้สิน (สิทธิและภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาเช่า) ในงบแสดงฐานะการเงิน ส่งผลให้การเปิดเผยข้อมูลสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากการทำสัญญาเช่าเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม และทำให้ข้อมูลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องเพื่อช่วยการตัดสินใจมากยิ่งขึ้น (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2562)

การบัญชีด้านผู้เช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จากเดิมมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 17 ผู้เช่าจะต้องแบ่งสัญญาเช่าเป็น 2 ประเภท

- สัญญาเช่าดำเนินงาน

ผู้เช่าจะต้องรับรู้ค่าเช่าในงบกำไรขาดทุน เช่น เช่าตึก 5 ปี ปีละ 1,000 บาท ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้น 1,000 บาท ระยะเวลา 3 ปี ทางฝั่งงบแสดงฐานะการเงินจะไม่มีการบันทึกบัญชี แต่เงินสดจะถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในฝั่งงบกำไรขาดทุนเป็นเวลา 5 ปี เรียกว่า ค่าเช่า

- สัญญาเช่าการเงิน

ผู้เช่าจะรับรู้สินทรัพย์ (สินทรัพย์สิทธิการใช้) และหนี้สิน (หนี้สินสัญญาเช่า) ในงบแสดงฐานะการเงิน และจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเข้ามาได้แก่ ค่าเสื่อมราคาและดอกเบี้ยจ่ายในงบกำไรขาดทุน เนื่องจากความเสี่ยงผลตอบแทนอยู่ทางฝั่งผู้เช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าฉบับนี้เปลี่ยนมาผ่านทางฝั่งผู้เช่าจะไม่มี การแยกสัญญาเช่า สัญญาเช่าทุกประเภทต้องทำเสมือนเป็นสัญญาเช่าการเงินทั้งหมด

การบัญชีด้านให้ผู้เช่า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า นำข้อกำหนดเกือบทั้งหมดของการบัญชีสำหรับผู้ให้เช่าในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง สัญญาเช่า กล่าวคือ ผู้ให้เช่ายังคงทำแบบเดิมแยกสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงิน มาตรฐาน IFRS 16 ยังกำหนดให้ผู้ให้เช่าเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งจะเป็นการปรับปรุงข้อมูลที่เปิดเผยเกี่ยวกับฐานะเปิดต่อความเสี่ยงของผู้ให้เช่า

วิธีการปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (Transition) สำหรับฝั่งผู้เช่ามีอยู่ 2 ทางเลือก

1. ปรับปรุงย้อนหลังตามปกติ ปรับปรุงงบการเงินเปรียบเทียบ (Full Retrospective Approach)
2. ปรับปรุงย้อนหลัง โดยไม่ต้องปรับปรุงงบการเงินเปรียบเทียบ (Modified Retrospective Approach)

โดยวิธีการปฏิบัติทั้ง 2 วิธี มีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน ซึ่งมีรายละเอียดเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละวิธี (ทิวา ค้วนเครือ, 2562) ดังนี้

วิธีการปฏิบัติ	ข้อดี	ข้อเสีย
Modified Retrospective Approach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ลดผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีค่าเสื่อมราคาบางส่วนได้รับรู้ผ่านกำไรสะสมต้นงวดแล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีความยุ่งยากในการจัดทำข้อมูล เนื่องจากต้องทำเสมือนกับเริ่มใช้ตั้งแต่วันเริ่มต้นของสัญญา ▪ ทำให้กำไรสะสมลดลง ซึ่งจะมีผลต่ออัตราส่วนต่างๆ ที่ใช้ส่วนของเจ้าของเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ เป็นต้น
Fully Retrospective Approach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดทำง่ายกว่าวิธี Modified Retrospective ▪ ไม่กระทบต่อส่วนผู้ถือหุ้นของบริษัท เนื่องจากไม่มีการปรับปรุงกำไรสะสมต้นงวด 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ มีภาระที่ต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายมากกว่าวิธี Modified Retrospective

ภาพที่ 1 ข้อดีและข้อเสียของวิธี Modified Retrospective และวิธี Fully Retrospective

ที่มา : ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (สัญญาเช่า) ต่อบริษัท กขค จำกัด หน้า 32

ซึ่งจากมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 นั้น ทางเลือกแบบ Modified Retrospective Approach จะมีความพิเศษมากกว่ามาตรฐานการเงินฉบับอื่นๆ กล่าวคือ ถ้าบริษัทเลือกใช้วิธีการนี้ ตาม TFRS 16 ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลผลกระทบของ TFRS 16 ที่มีต่อการเงินและผลการดำเนินงานในงวดปัจจุบันอีก

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลังจากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ได้มีงานวิจัยหรือบทความที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้ในหลากหลายแง่มุมที่แตกต่างกันไป อาทิเช่น งานศึกษาวิจัยผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET100 (อรอุมา ชูเมือง, 2561) ได้กล่าวว่า ผลกระทบจากมาตรฐานฉบับใหม่จะทำให้งบกำไรขาดทุนของผู้เช่าไม่มีภาระของค่าเช่าจ่าย แต่จะมีภาระค่าใช้จ่ายในส่วนของการจ่ายตัดจ่ายและดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้นแทน ผู้เช่าจะต้องรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเพิ่มสูงขึ้น และผลกระทบจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น อาจจะมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง มีความไม่แน่นอนและขึ้นอยู่กับมูลค่าของสัญญาเช่าดำเนินงานของกิจการ ซึ่งจะแย่งลง เมื่อมีการบันทึกสัญญาเช่าดำเนินงานไว้ในงบการเงิน การบันทึกสัญญาเช่าดำเนินงานกลับเข้าไปในงบการเงิน จะส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบแสดงฐานะการเงินโดยเฉพาะอย่างยิ่งอัตราส่วนที่ใช้วัดความเสี่ยงทางการเงิน เช่น การเพิ่มขึ้นของอัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ ย่อมส่งผลเสียต่อผู้ถือหุ้นและความเชื่อมั่นของนักลงทุน ส่วนในด้านของผู้ใช้งบการเงินมีความระมัดระวังในการนำตัวเลขไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

งานศึกษาวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (อิทธิเดช แสงพวง, 2562) ได้กล่าวว่า การยกเลิกการจัดประเภทของสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า และใช้วิธีปฏิบัติทางบัญชีวิธีเดียว (single lease accounting model) โดยรับรู้สินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินที่เกิดจากสัญญาเช่าในสัญญาเช่าทุกกรณี และในส่วนของผู้ให้เช่านั้นวิธีปฏิบัติส่วนใหญ่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า โดยมีประเด็นสาระสำคัญที่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่องสัญญาเช่า ดังนี้ แต่เดิมมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 ได้จัดประเภทสัญญาเช่าในส่วนของผู้เช่าออกเป็นสัญญาเช่าการเงิน (finance lease) และสัญญาเช่าดำเนินงาน (operating lease)

โดยรับรู้รายการสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าเป็นสินทรัพย์จากการเช่า (Lease Assets) ไม่เหมือนกับ TFRS 16 ที่มีการรับรู้รายการสัญญาเช่าเพียงลักษณะเดียว (Single Lessee Accounting Model) การรับรู้สินทรัพย์ในชื่อว่า สินทรัพย์สิทธิในการใช้ (Right of use Assets) เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเช่านี้เน้นที่สิทธิในการใช้สินทรัพย์มากกว่าตัวสินทรัพย์ (Spiceland et al., 2019) TFRS 16 ผู้เช่ารับรู้มูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่า ตามจำนวนที่คาดว่าจะต้องจ่ายภายในมูลค่าคงเหลือที่ได้รับประกัน และการคิดค่าเสื่อมของสินทรัพย์จะไม่นำมูลค่าคงเหลือที่ได้รับประกันมาคำนวณด้วย ต่างจาก TAS 17 ต้องนำมูลค่าคงเหลือที่ได้รับประกันมารวมในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ด้วย การขายและเช่ากลับคืน TFRS 16 จะไม่ซับซ้อนเพราะบังคับให้การเช่าทั้งหมดถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์สิทธิการใช้ทั้งหมด ต่างจาก TAS 17 การรับรู้กำไรขาดทุนจากการขายจะจำแนกประเภทตามสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาเช่าการเงิน ดังนั้นด้วยหลักการที่แตกต่างกันข้างต้นจะส่งผลให้ธุรกรรม (สิทธิหรือภาระผูกพัน) นอกงบการเงินจากสัญญาเช่าดำเนินงานจะถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงินของกิจการ ส่งผลให้สินทรัพย์และหนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น, อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์, ค่าใช้จ่ายค่าเช่าในสัญญาเช่าดำเนินงานจะลดลง ส่งผลให้กำไรก่อนดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (Earnings before Interest, taxes, depreciation expenses, and amortization expenses: EBITDA) นั้นสูงขึ้น แต่ในทางกลับกันค่าเสื่อมราคาและดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินจากสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นด้วย กระแสเงินสดจ่ายจากกิจกรรมจัดหาเงิน (Financing Activities) เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยจ่ายของหนี้สินจากสัญญาเช่า

ผลจากการวิจัยงานศึกษาวิจัยผลกระทบจากการถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง สัญญาเช่า ต่อผู้ใช้บริการธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิ่ง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: ศึกษากลุ่มหลักทรัพย์ 100 (สุรีย์ โปษกรณัฐ, 2559) สรุปว่า ผู้ใช้บริการธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิ่ง ที่ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 ไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด แต่ถ้าปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 จะส่งผลกระทบทั้งผู้ให้บริการและผู้ให้บริการของธุรกิจให้เช่าแบบลีสซิ่งอย่างมีสาระสำคัญ ในด้านเอกสารสัญญา ลักษณะสินทรัพย์ที่เช่า การบันทึกบัญชี งบการเงินและการเปิดเผยข้อมูล อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์และหนี้สินจากสัญญาเช่า งบการเงินได้แสดงข้อมูลอย่างครบถ้วนชัดเจนขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงิน

งานศึกษาวิจัยผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีต่อ คุณภาพงบการเงิน (วรนิษฐา กิตติภูมิวงศ์, 2558) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนเกณฑ์การรับรู้สัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงาน มาเป็นสิทธิในการใช้สินทรัพย์และสิทธิในการควบคุมสินทรัพย์ และแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินทั้งหมด ซึ่งมีผลกระทบต่อความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมากที่สุด และอาจกระทบในส่วนงบกำไรขาดทุน เนื่องจากมีการแสดงค่าเสื่อมราคา ดอกเบี้ยสินทรัพย์

และหนี้สินตามสัญญาเช่า ทำให้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการมีการเปลี่ยนแปลงไป ขณะที่การเปลี่ยนแปลงด้านการบันทึกบัญชีซึ่งผลต่อความสามารถในการเปรียบเทียบได้ นอกจากนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ โดยไม่ต้องปรับปรุงข้อมูลใด ๆ เพราะข้อมูลที่ได้มีความโปร่งใสและแสดงความเป็นจริง และจากสรุปผลการทดลองปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า กับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจสายการบิน พบว่า ส่งผลให้สินทรัพย์และหนี้สินเพิ่มขึ้น โดยกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงิน โดย ROA จะต่ำลง และ DE Ratio ก็จะมีค่าสูงขึ้น ซึ่งทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของบริษัทได้ดีมากยิ่งขึ้น ผู้ใช้งบการเงินสามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของแต่ละบริษัทได้อย่างครบถ้วน และการตัดสินใจได้แม่นยำยิ่งขึ้น

งานศึกษาวิจัยผลกระทบจากการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่ามาบังคับใช้ ต่อวิจักษณ์ของผู้ใช้งบการเงินในการประเมินความสามารถในการพยากรณ์กำไรและประเมินความเสี่ยงทางการเงิน (ศิริกษณ์ สุขวิบูลย์, 2559) ได้กล่าวว่า มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (IFRS 16) ได้จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาจากมาตรฐานการบัญชีสำหรับสัญญาเช่า โดยผู้เช่าจะต้องบันทึกสิทธิในการใช้ทรัพย์สินพร้อมรับรู้หนี้สินที่เกิดขึ้นจากสัญญาเช่าทุกประเภทไว้ในงบการเงิน ได้มีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม TAS 17 และ IFRS 16 การตัดสินใจเรื่องของการประเมินความสามารถในการพยากรณ์กำไร และความต้องการที่จะลงทุน 2 กลุ่มมีความแตกต่างกันงบการเงินกลุ่ม TAS 17 จะประเมินสูงในทางด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน งบการเงิน IFRS 16 จะได้รับการประเมินว่ามีความเสี่ยงสูงกว่ามากและได้รับการอนุมัติเงินกู้ยืมได้ต่ำกว่างบการเงินกลุ่ม TAS 17 และผู้ใช้งบการเงินแบบ IFRS 16 จะได้รับข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรมประกอบกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจที่ดีมากขึ้น โดยรวมทำให้เห็นว่าการนำมาตราฐานฉบับใหม่ IFRS 16 มาปฏิบัติใช้ จะทำให้สามารถประเมินความเสี่ยงในการลงทุน ความต้องการในการลงทุนและความเสี่ยงทางการเงินจากรายงานงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้ใช้งบการเงินมองภาพรวมของกิจการประเมินได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเช่นกัน

จากผลการศึกษาผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่าของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (สุมารินทร์ ผกากรองและจตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม, 2561) พบว่า มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงของอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 (สัญญาเช่า) ต่อบริษัท กชค จำกัด (ทิวา ค้วนเครือ, 2562) พบว่า การประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ในวันที่ 1 มกราคม 2563 มาตรฐานฉบับนี้กำหนดให้ผู้เช่ารับรู้ทุกสัญญาเช่าในงบการเงิน ซึ่งสะท้อนให้เห็นสิทธิการใช้สินทรัพย์ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งพร้อมกับหนี้สินจากค่าเช่าที่ต้องจ่ายตามสัญญา นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของมาตรฐานในประเทศไทย โดยส่งผลกระทบต่อทุกสัญญาเช่าและผลกระทบด้านต่างๆของบริษัททั้งงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุน รวมถึงผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท มีแนวโน้มให้บริษัทใช้วิธี Modified Retrospective ในการนำมาตรฐานมาใช้เป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นประโยชน์สูงสุด

ผลกระทบจากการนำมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจสื่อสารและธุรกิจค้าปลีก (มสารัตน์ ดิฐวงษ์, 2564) พบว่า เมื่อปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า อัตราส่วนทางด้านผู้เช่าของกลุ่มธุรกิจด้านการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลง มีการเปลี่ยนแปลงทิศทางเดียวกันที่ถดถอยลงคือ การเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมและอัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น ส่วนอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง ส่วนอัตราส่วนทางการเงินกลุ่มธุรกิจค้าปลีก มีทิศทางการเปลี่ยนแปลงไปแนวทางที่ดีขึ้นคือการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงของอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมและอัตราส่วนหนี้สินของผู้ถือหุ้น ส่วนอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้นมีการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินก่อนและหลังการบังคับใช้ TFRS 16 ปี 2563 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีทั้งหมด 699 บริษัท (สืบค้นข้อมูล 3 เม.ย.66) ซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ www.sec.or.th โดยตัดกลุ่มสถาบันการเงินออก เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการนำเสนองบการเงินแตกต่างจากกลุ่มบริษัทอื่น

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและข้อมูลเป็นไปตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งได้เผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ www.sec.or.th ซึ่งแสดงในรายละเอียดตามลำดับคำถามงานวิจัย ดังนี้

3.2.1 การสำรวจนโยบายบัญชีกลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเปิดเผยนโยบายบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปี พ.ศ.2563 ซึ่งเป็นปีที่ประกาศใช้ TFRS 16

3.2.2 การวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการบังคับใช้ TFRS 16

3.2.2.1 การปรับปรุงงบการเงินจากการนำมามาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 มาถือปฏิบัติใช้ครั้งแรก รวบรวมข้อมูลจากรายการปรับปรุงกำไรสุทธิในงบแสดงฐานะการเงินแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในเชิงพรรณนา

3.2.2.2 การรับรู้รายการทางการเงินที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยรวบรวมข้อมูลจากหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติในเชิงพรรณนา

3.2.2.3 ผลกระทบจากการใช้ TFRS 16 เมื่อเทียบกับมาตรฐานเดิม ส่วนนี้กิจการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับผลกระทบต่อรายการทางการเงิน ข้อมูลในส่วนนี้มีประโยชน์ในการประเมินว่า TFRS 16 ทำให้รายการทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง จากนั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลรายการทางการเงินหลังการใช้ TFRS 16 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่

3.2.3 การสำรวจการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2563) โดยวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญดังนี้

3.2.3.1 อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว (Total Assets to Equity)

3.2.3.2 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio)

3.2.3.3 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไร (Return on Assets)

3.2.3.4 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Assets to Current Liabilities Ratio)

ซึ่งเก็บข้อมูลจากการเปิดเผยนโยบายบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับปี 2562 และ 2563 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบความแตกต่างของค่าสถิติก่อนและหลังที่มีการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 โดยใช้ค่าทดสอบทางสถิติ Paired Sample t-test

3.2.4 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการที่กิจการเลือกที่จะปรับปรุงด้วยวิธีปรับปรุงรายการย้อนหลัง แต่ละรอบระยะเวลารายงานจากการนำมาตราฐานรายงานทางการเงินมาใช้ครั้งแรก (Full Retrospective Approach) หรือปรับปรุงผลกระทบสะสมจากการนำมาตราฐานการบัญชีมาใช้ครั้งแรก (Modified Retrospective Approach) หรือเปิดเผยผลกระทบสะสมโดยไม่ปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังด้วยการวิเคราะห์แบบโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์ข้อมูลจากตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดบริษัท โครงสร้างหนี้บริษัท อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต ตารางที่ 1 สรุปวิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่าของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	วิธีการใช้ในการศึกษา
1. ขนาดบริษัท	วัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
2. โครงสร้างหนี้ของบริษัท	วัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
3. อายุการดำเนินงาน	วัดจากรยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563
4. ความสามารถในการทำกำไร	วัดจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม ROA
5. สภาพคล่องของกิจการ	วัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน
6. ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต	วัดค่าโดย ถ้า 1 = บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 4 0 = บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4
7. จำนวนของกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่	วัดค่าโดย กำไรสะสม ณ ปี 2563 หารด้วยสินทรัพย์รวม

ตัวแปรตาม ได้แก่ การนำมาตราฐานรายงานทางการเงินบัญชีฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า โดยที่แทนค่าในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติให้ 1 วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Full Retrospective Approach และ 0 คือ วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Modified Retrospective Approach

3.3.2 การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบความถดถอยแบบโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis) : สามารถถดถอยตัวแปรแต่ละปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งการคำนวณในการทดสอบออกมาดังนี้

$$\text{Alternative} = \beta_0 + \beta_1 \text{Size} + \beta_2 \text{CAPSTR} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{PROFIT} + \beta_5 \text{LIQUID} + \beta_6 \text{AUDIT} + \beta_7 \text{RETANED} + \varepsilon$$

β_0 = ส่วนตัดแกน Y

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_7$ = สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร

Alternative = เป็นตัวแปรแบบ Dummy variable โดย

1 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Modified Retrospective

0 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Full Retrospective Approach

SIZE = ขนาดบริษัท ซึ่งวัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว

CAPSTR = โครงสร้างหนี้บริษัท ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

AGE = อายุการดำเนินงาน ซึ่งวัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่วันที่จดทะเบียนบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563

PROFIT = ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดจากกำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

LIQUID = สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งวัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

AUDIT = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variables)

วัดค่าโดย ถ้า 1 = บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big

0 = บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4

Retained = จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ ซึ่งวัดค่าโดย กำไรสะสม ณ วันสิ้นรอบหารด้วยสินทรัพย์รวม

ε = ความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 377 บริษัท ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่างที่ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

ตัวอย่างในการวิจัย	จำนวน
จำนวนบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์	699
หัก บริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่ครบถ้วนและกลุ่มสถาบันการเงิน	322
บริษัทที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล	377

4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ตารางที่ 3 แสดงค่าบริษัทที่เลือกใช้วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 งบการเงินปี 2563

การปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16	จำนวน	คิดเป็น (%)
Modified Retrospective Approach	308	81.70
Full Retrospective Approach	69	18.30
รวม	377	100.00

จากตาราง 3 สามารถอธิบายได้ว่า มีบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เลือกวิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน จำนวนทั้งสิ้น 377 บริษัท มีอยู่จำนวน 308 บริษัท คิดเป็น 81.70% เลือกใช้วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Modified Retrospective Approach และจำนวน 69 บริษัทคิดเป็น 18.30% เลือกใช้วิธีการปรับปรุงมาตรฐานรายงานทางการเงิน Full Retrospective Approach

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาตามอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงิน 2562-2563

ตัวแปร	จำนวน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขนาดของบริษัท	377	0.03	624.48	17.5366	41.4187
โครงสร้างหนี้	377	-2.64	15.45	0.4979	0.8613
ความสามารถทำกำไร	377	-51.58	50.4	3.2934	8.0150
สภาพคล่องของกิจการ	377	0.04	44.09	2.4369	3.3233
อายุการดำเนินงาน	377	4.00	46.00	20.8674	10.2205

การวัดตัวแปร

- ขนาดบริษัท วัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว
- โครงสร้างหนี้ของบริษัท วัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- ความสามารถในการทำกำไร วัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563
- สภาพคล่องของกิจการ วัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน
- อายุการดำเนินงาน วัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาจากขนาดของบริษัท วัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377 ตัวอย่าง พบว่า ขนาดบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 624.48 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.03 และมีค่าเฉลี่ย 17.5366 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 41.4187

โครงสร้างหนี้ของบริษัท วัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377 ตัวอย่าง พบว่า โครงสร้างหนี้สินของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 15.45 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -2.64 และมีค่าเฉลี่ย 0.4979 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8613

ความสามารถทำกำไรของบริษัท วัดจากกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม ROA จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377 ตัวอย่าง พบว่า ความสามารถทำกำไรของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 50.4 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -51.58 และมีค่าเฉลี่ย 3.2934 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.0150

สภาพคล่องของกิจการ วัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377 ตัวอย่าง พบว่า สภาพคล่องของกิจการมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 44.09 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.04 และมีค่าเฉลี่ย 2.4369 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.3233

อายุการดำเนินงานของบริษัท วัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนเป็นบริษัท มหาชนจนถึงปี 2563 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 377 ตัวอย่าง พบว่า อายุการดำเนินงานของบริษัทมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 46 ปีและค่าต่ำสุดอยู่ที่ 4 ปี และมีค่าเฉลี่ย 20.8674 ปี และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.2205 ปี

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลแจกแจงความถี่ของขนาดสำนักงานสอบบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท

ขนาดของสำนักงานสอบบัญชี	จำนวน	คิดเป็น (%)
ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4	240	63.66
ผู้สอบบัญชีที่ไม่ใช่ของบริษัทใน Big 4	137	36.34
รวม	377	100.00

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาจากขนาดสำนักงานสอบบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท พบว่า มีบริษัทที่ใช้ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 240 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 63.66 และมีบริษัทที่ไม่ใช่ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 137 บริษัทคิดเป็นร้อยละ 36.64

4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาการกระจายของข้อมูลและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายงานทางการเงินก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญหรือไม่ โดยใช้การเปรียบเทียบรายคู่ Paired Sample t-test

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนขนาดของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

อัตราส่วนทางการเงิน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p-value
ขนาดของบริษัท – ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	16.8155	39.02111	0.000
ขนาดของบริษัท - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	18.2577	43.72518	

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance น้อยกว่า 0.05 และยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance มากกว่า 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ขนาดของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 16.8155 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 18.2577 และจากตาราง Paired Sample t-Test พบว่า ขนาดของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือปฏิเสธ H_0 เพราะค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทจะต้องบันทึกสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าส่งผลให้บริษัทมีการบันทึกสินทรัพย์เข้าในงบการเงินทำให้มูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนโครงสร้างหนี้ของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

อัตราส่วนทางการเงิน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p-value
โครงสร้างหนี้ - ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	0.4439	0.65463	0.022
โครงสร้างหนี้ - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	0.5520	1.02530	

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance น้อยกว่า 0.05 และยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance มากกว่า 0.05

จากตาราง 7 พบว่า โครงสร้างหนี้ของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 0.4439 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 0.5520 และจากตาราง Paired Sample t-test พบว่า โครงสร้างหนี้ของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนค่าเฉลี่ยหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือปฏิเสธ H_0 เพราะค่า Sig เท่ากับ 0.022 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทจะต้องบันทึกสัญญาเช่าทางการเงินส่งผลให้บริษัทมีการบันทึกหนี้สินเข้าในงบการเงินทำให้มูลค่าของหนี้สินเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

อัตราส่วนทางการเงิน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p-value
ความสามารถในการทำกำไร-ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	3.7414	7.21438	0.025
ความสามารถในการทำกำไร - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	2.8454	8.72939	

สมมติฐานที่ 3

H_0 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance น้อยกว่า 0.05 และยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance มากกว่า 0.05

จากตาราง 8 พบว่า ความสามารถในการทำกำไรซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 3.7414 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.8454 และจากตาราง Paired Sample t-test พบว่า ความสามารถในการทำกำไรซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนค่าเฉลี่ยกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือปฏิเสธ H_0 เพราะค่า Sig เท่ากับ 0.025 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทมีการบันทึกค่าเสื่อมราคาและดอกเบี้ยจ่ายในงบกำไรขาดทุนอีกทั้งมีการรับรู้สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าเข้าไปในงบการเงิน ทำให้มีฐานของสินทรัพย์ที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test ทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

อัตราส่วนทางการเงิน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	p-value
สภาพคล่องของกิจการ- ก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	2.4036	2.84159	0.662
สภาพคล่องของกิจการ - หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงิน	377	2.4703	3.74710	

สมมติฐานที่ 4

H_0 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าเฉลี่ยอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance น้อยกว่า 0.05 และยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 เมื่อค่า Significance มากกว่า 0.05

จากตาราง 9 พบว่า สภาพคล่องของกิจการซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4036 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4703 และจากตาราง Paired Sample t-test พบว่า สภาพคล่องของกิจการซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนค่าเฉลี่ยสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนและหลังใช้ มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก H_0 เพราะค่า Sig เท่ากับ 0.662 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลังช่วงของการประกาศใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 บริษัทมีสภาพคล่องของกิจการที่ไม่แตกต่างจากช่วงก่อนที่มีการประกาศใช้

4.3 การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์

จากการทดสอบความถดถอยแบบโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis) : สามารถถดถอยตัวแปรแต่ละปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งการคำนวณในการทดสอบออกมาดังนี้

$$\text{Alternative} = \beta_0 + \beta_1 \text{Size} + \beta_2 \text{CAPSTR} + \beta_3 \text{Age} + \beta_4 \text{PROFIT} + \beta_5 \text{LIQUID} + \beta_6 \text{AUDIT} + \beta_7 \text{RETANED} + \varepsilon$$

β_0 = ส่วนตัดแกน Y

$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_7$ = สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปร

Alternative = เป็นตัวแปรแบบ Dummy variable โดย

0 = บริษัทที่เลือกปรับงบแบบ Modified Retrospective

1 = บริษัทที่เลือกปรับงบแบบ Full Retrospective Approach

SIZE = ขนาดบริษัท ซึ่งวัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว

CAPSTR = โครงสร้างหนี้บริษัท ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

AGE = อายุการดำเนินงาน ซึ่งวัดจากรยะเวลาดำเนินงาน นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563

PROFIT = ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดจากกำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

LIQUID = สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งวัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

AUDIT = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variables)

วัดค่าโดย ถ้า 1 = บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 4

0 = บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4

Retained = จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ ซึ่งวัดค่าโดย กำไรสะสม ณ วันสิ้นรอบหารด้วยสินทรัพย์รวม

ε = ความคลาดเคลื่อน

4.3.1 การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยทดสอบตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่มีแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ของกลุ่มตัวอย่างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กับตัวแปรอิสระ คือ ขนาดบริษัท โครงสร้างหนี้บริษัท อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ โดยมีสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : ขนาดของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 2

H_0 : โครงสร้างหนี้บริษัทมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : โครงสร้างหนี้บริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 3

H_0 : อายุการดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : อายุการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 4

H_0 : ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 5

H_0 : สภาพคล่องของกิจการมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : สภาพคล่องของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 6

H_0 : ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

สมมติฐานที่ 7

H_0 : จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

H_1 : จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16

ตารางที่ 10 แสดงค่าการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ตัวแปรที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการเงินบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16

ตัวแปร	B	Exp(B)	Wald	Sig.
SIZE	0.079	1.083	35.767	0.000*
CAPSTR	0.115	1.122	0.179	0.672
AGE	-0.051	-0.950	4.825	0.028*
PROFIT	0.306	1.358	45.081	0.000*
LIQUID	-0.163	-0.850	1.652	0.199
AUDIT	0.190	1.210	0.150	0.699
Retained	3.317	27.581	8.938	0.003*

Alternative = เป็นตัวแปรแบบ Dummy variable โดย

0 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Modified Retrospective

1 = บริษัทที่เลือกปรับแบบ Full Retrospective Approach

SIZE = ขนาดบริษัท ซึ่งวัดด้วยสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว

CAPSTR = โครงสร้างหนี้บริษัท ซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

AGE = อายุการดำเนินงาน ซึ่งวัดจากระยะเวลาจำนวนปี นับตั้งแต่ปีที่จดทะเบียนบริษัทมหาชนจนถึงปี 2563

PROFIT = ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดจากกำไรสุทธิก่อนดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวม

LIQUID = สภาพคล่องของกิจการ ซึ่งวัดจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

AUDIT = ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy variables)

วัดค่าโดย ถ้า 1 = บริษัทที่อยู่ในกลุ่ม Big 4

0 = บริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่ม Big 4

Retained = จำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ ซึ่งวัดค่าโดย กำไรสะสม ณ วันสิ้นรอบหารด้วยสินทรัพย์รวม

\mathcal{E} = ความคลาดเคลื่อน

จากตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว กับตัวแปรตาม คือ รูปแบบของการเลือกใช้วิธีปฏิบัติทางการบัญชีในการนำเสนอผลกระทบที่เกี่ยวกับการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า เป็นครั้งแรกซึ่งผลการศึกษาพบว่า

สมมติฐานที่ 1 ผลทดสอบปัจจัยขนาดของบริษัทที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.083 แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทส่งผลต่อการเลือกวิธีในการปรับปรุงงบการเงิน โดยที่บริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์จำนวนมากมีแนวโน้มที่จะเลือกปรับปรุงผลกระทบสะสมในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน (Full Retrospective) มากกว่าบริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ผลทดสอบปัจจัยโครงสร้างหนี้ของบริษัทที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.122 แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างหนี้ของบริษัทที่มีจำนวนหนี้สินมากไม่ได้มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้มาตรฐานฯ มากกว่าบริษัทที่มีหนี้สินจำนวนน้อยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ผลทดสอบปัจจัยอายุการดำเนินงานของบริษัทที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.950 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีอายุดำเนินงานน้อยมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงาน มากกว่าบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานมากอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 เนื่องจากบริษัทที่เพิ่งนำบริษัทเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์จะให้ความสำคัญกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินค่อนข้างมาก

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.358 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรมากมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงานมากกว่าบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรที่ค่อนข้างดีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคต

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยสภาพคล่องของกิจการที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.850 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีสภาพคล่องสูงไม่ได้ส่งผลต่อการเลือกใช้มาตรฐานฯ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยขนาดสอบรับบัญชีอนุญาติของบริษัทที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.210 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่ใช้สำนักงานสอบบัญชีไม่ส่งผลต่อการเลือกใช้มาตรฐานฯ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 7 ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ที่มีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 27.581 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีกำไรสะสมอยู่ในระดับที่สูงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับแต่ละรอบระยะเวลารายงาน มากกว่าบริษัทที่มีกำไรสะสมที่อยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีจำเป็นต้องปรับผลกระทบกับกำไรสะสมที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีที่รายงาน

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป มีการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า การรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การนำเสนอและการเปิดเผยข้อมูลของสัญญาเช่า เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เช่าและผู้ให้เช่าได้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเที่ยงธรรม ให้ถือปฏิบัติสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป และบริษัทที่เลือกใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า จะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากงบการเงินบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 699 บริษัท และกลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ที่เลือกใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มีทั้งสิ้น 377 บริษัท โดยใช้ข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินปี 2562-2563

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ตามด้วยอัตราส่วนทางการเงินเพื่อแสดงค่าต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงินปี 2562-2563 และการทำการวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยใช้การทดสอบ Paired Sample t-test เป็นการทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินของบริษัท ขนาดของบริษัท โครงสร้างหนี้ของบริษัท ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ก่อนและหลังใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า หลักจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยตัวแปรอิสระ คือ ขนาดของบริษัท โครงสร้างหนี้ของบริษัท อายุการดำเนินงาน ความสามารถในการทำกำไร สภาพคล่องของกิจการ ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนของกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ โดยตัวแปรตาม คือ การเลือกใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ของจดทะเบียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากการวิเคราะห์ทั้งหมดสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

จากการวิเคราะห์แจกแจงความถี่ตามอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อแสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงบการเงินปี 2562-2563 พบว่า

ขนาดบริษัทที่มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 624.48 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ 0.03 และมีค่าเฉลี่ย 17.5366 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 41.4187

ส่วนโครงสร้างหนี้สินของบริษัทที่มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 15.45 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -2.64 และมีค่าเฉลี่ย 0.4979 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.8613

ส่วนความสามารถทำกำไรของบริษัทที่มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 50.4 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -51.58 และมีค่าเฉลี่ย 3.2934 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.0150

ส่วนสภาพคล่องของกิจการมีค่าสูงสุดอยู่ที่ 44.09 และค่าต่ำสุดอยู่ที่ -2.39 และมีค่าเฉลี่ย 2.4369 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.3233

อายุการดำเนินงานของบริษัทที่มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 46 ปีและค่าต่ำสุดอยู่ที่ 4 ปี และมีค่าเฉลี่ย 20.8674 ปี และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.2205 ปี

ขนาดสำนักงานสอบบัญชีของกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท พบว่า มีบริษัทที่ใช้ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 240 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 63.66 และมีบริษัทที่ไม่ใช้ผู้สอบบัญชีของบริษัทใน Big 4 จำนวน 137 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.34

และมีการเลือกใช้วิธีการปรับปรุงบัญชีแบบ Modified Retrospective Approach จำนวน 308 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 81.70 และเลือกวิธีการปรับปรุงบัญชีแบบ Full Retrospective Approach จำนวน 69 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.30 ตามลำดับ

แสดงให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการปรับปรุงบัญชีแบบ Modified Retrospective Approach ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวา ค้วนเครือ (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (สัญญาเช่า) ต่อ บริษัท กขค. จำกัด พบว่าการปรับปรุงบัญชีแบบ Full Retrospective Approach บริษัทจะบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้เท่ากับหนี้สินตามสัญญาเช่า แต่วิธี Modified Retrospective Approach จะบันทึกด้วยสินทรัพย์สิทธิการใช้ในมูลค่าที่ต่ำกว่า โดยผลต่างจะบันทึกเข้ากำไรสะสมต้นงวดและลดผลกระทบค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เนื่องจากมีค่าเสื่อมราคาบางส่วนได้รับรู้ผ่านกำไรสะสมต้นงวดแล้ว

5.2 สรุปผลวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน

จากการทดสอบ Paired Sample t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของอัตราส่วนก่อนและหลังใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

สมมติฐานที่ 1 พบว่า ขนาดของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนของสินทรัพย์รวมต่อจำนวนทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยขนาดของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 16.8155 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 18.2577 มีค่าเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น มีแนวโน้มที่สินทรัพย์เพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทจะต้องบันทึกสินทรัพย์ตามสัญญาเช่าส่งผลให้บริษัทมีการบันทึกสินทรัพย์เข้าในงบการเงินทำให้มูลค่าของสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารนิษฐา กิตติภูมิวงศ์ (2558) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีต่อ คุณภาพงบการเงิน พบว่า ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่าการเปลี่ยนนิยามสัญญาเช่า และการเปลี่ยนแปลงในด้านการจัดประเภทสัญญาเช่าตามร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินเรื่อง สัญญาเช่า ส่วนของการทดลองปรับปรุงการเงินซึ่งทำให้สินทรัพย์และหนี้สินเพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 2 พบว่า โครงสร้างหนี้ของบริษัทซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยโครงสร้างหนี้ของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 0.4439 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 0.5520 มีค่าเฉลี่ยหนี้สินที่เพิ่มมากขึ้น มีแนวโน้มที่หนี้สินของบริษัทเพิ่มมากขึ้น แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทจะต้องบันทึกสัญญาเช่าทางการเงินส่งผลให้บริษัทมีการบันทึกหนี้สินเข้าในงบการเงินทำให้มูลค่าของหนี้สินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุมารินทร์ ผกาทอง (2559) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านผู้เช่า กรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า อัตราหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีทิศทางเพิ่มขึ้น เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่ จะเน้นแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินให้ถูกต้อง เพราะเมื่อรายการสินทรัพย์และหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินถูกต้อง จะส่งผลทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นถูกต้อง

สมมติฐานที่ 3 พบว่า ความสามารถในการทำกำไรซึ่งวัดด้วยอัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยความสามารถในการทำกำไรของบริษัทก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 3.7414 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.8454 ความสามารถในการทำกำไรลดลง แสดงให้เห็นว่าหลังจากประกาศใช้มาตรฐานฯ บริษัทมีการบันทึกค่าเสื่อมราคาและดอกเบี้ยจ่ายในงบกำไรขาดทุนอื่นทั้งมีการรับรู้สินทรัพย์ตามสัญญาเข้าเข้าไปในงบการเงิน ทำให้มีฐานของสินทรัพย์ที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ความสามารถในการทำกำไรลดน้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอิทธิเดช แสงพวง (2562) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า พบว่าของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับงบการเงินจากการเปลี่ยนแปลงมาใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 สามารถสรุปประเด็นสำคัญดังนี้ ธุรกิจ (สิทธิหรือภาระผูกพัน) นอกงบการเงินจากสัญญาเช่าดำเนินงานจะถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์และหนี้สินตามสัญญาเช่าในงบแสดงฐานะการเงินของกิจการ ส่งผลให้สินทรัพย์และหนี้สินของกิจการเพิ่มขึ้น ทำให้อัตราส่วนทางการเงินของกิจการเปลี่ยนแปลงไป เช่น อัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายค่าเช่าในสัญญาเช่าดำเนินงานจะลดลง

สมมติฐานที่ 4 พบว่า สภาพคล่องของกิจการซึ่งวัดอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนของบริษัทก่อนและหลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยสภาพคล่องของกิจการก่อนใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4036 ในขณะที่หลังใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 มีค่าเฉลี่ย 2.4703 เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสินทรัพย์และหนี้สินหมุนเวียนโดยตรง

5.3 สรุปผลวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression Analysis)

จากการทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ปัจจัยขนาดของบริษัทมีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.083 แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัทส่งผลต่อการเลือกวิธีในการปรับปรุงงบการเงิน โดยที่บริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์จำนวนมากมีแนวโน้มที่จะเลือกปรับปรุงผลกระทบสะสมในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน (Full Retrospective) มากกว่าบริษัทที่มีขนาดของสินทรัพย์ขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ปัจจัยอายุการดำเนินงานของบริษัทมีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.950 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีอายุดำเนินงานน้อยมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงาน มากกว่าบริษัทที่มีอายุการดำเนินงานมากอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 เนื่องจากบริษัทที่เพิ่งนำบริษัทเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์จะให้ความสำคัญกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่กำหนดให้ปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินค่อนข้างมาก

ปัจจัยความสามารถในการทำกำไรของบริษัทมีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.358 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรมากมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังในแต่ละรอบรายงานมากกว่าบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากบริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรที่ค่อนข้างดีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคต

ปัจจัยจำนวนกำไรสะสมที่กิจการมีอยู่ของบริษัทมีแนวโน้มต่อการเลือกใช้วิธีปฏิบัติตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่าของบริษัทจดทะเบียนโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 27.581 แสดงให้เห็นว่า บริษัทที่มีกำไรสะสมอยู่ในระดับที่สูงมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้วิธีปรับย้อนหลังสำหรับแต่ละรอบระยะเวลารายงาน มากกว่าบริษัทที่มีกำไรสะสมที่อยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากวิธีปฏิบัติทางการบัญชีจำเป็นต้องปรับผลกระทบกับกำไรสะสมที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีที่รายงาน

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสุมารินทร์ ผกาทอง (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของร่างมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงินด้านผู้เช่า กรณีศึกษา : กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่าการร่างมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่า จะส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เนื่องจากมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับใหม่ เน้นการแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่ถูกต้อง และบริษัทส่วนใหญ่เลือกที่จะใช้วิธีการปรับปรุงย้อนหลัง Modified Retrospective ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยทิวา ค้วนเครือ (2562) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบมาตรฐานรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า พบว่าผลกระทบทั้งงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุน รวมถึงผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัท มีแนวโน้มที่บริษัทเลือกใช้วิธี Modified Retrospective ในการนำมาตรฐานมาใช้เป็นครั้งแรก

5.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย

ผลจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอัตราส่วนรายงานทางการเงินเฉพาะบริษัทที่เลือกใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่าทั้งก่อนและหลังใช้เพื่อศึกษาความแตกต่างและผลกระทบของการใช้มาตรฐานดังกล่าว รวมทั้งในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ซึ่งเป็นการจำกัดขอบเขตชัดเจน

งานวิจัยนี้ยังไม่ได้ศึกษาถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลต่ออัตราส่วนรายงานทางการเงินมีการเปลี่ยนแปลงอันอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ

5.5 ข้อเสนอแนะและงานวิจัยในอนาคต

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้เจาะจงเลือกที่จะศึกษาเฉพาะบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ไม่แบ่งแยกอุตสาหกรรม รวมถึงศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นของบริษัทที่ใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินที่มีส่วนได้เสียสาธารณะที่ไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ การศึกษาครั้งต่อไปจึงควรศึกษาผลกระทบจากการใช้มาตรฐานรายงานทางการเงินแยกตามอุตสาหกรรม และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้ซอฟต์แวร์หรือข้อมูลจากการใช้มาตรฐานในช่วงที่มีสถานการณ์ Covid 19

ภาคผนวก

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 377 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อหลักทรัพย์	ชื่อเต็มหลักทรัพย์จดทะเบียน
1	A	บริษัท อารียา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
2	ACC	บริษัท แอดวานซ์ คอนเนคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3	ADVANC	บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)
4	AEONTS	บริษัท อีออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
5	AFC	บริษัท เอเชียไฟเบอร์ จำกัด (มหาชน)
6	AHC	บริษัท โรงพยาบาลเอกชล จำกัด (มหาชน)
7	AI	บริษัท เอเชีย อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)
8	AIE	บริษัท เอไอ เอนเนอร์จี จำกัด (มหาชน)
9	AIT	บริษัท แอดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
10	AJ	บริษัท เอ.เจ.พลาสติก จำกัด (มหาชน)
11	AJA	บริษัท เอเจ แอดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
12	AKR	บริษัท เอกรัฐวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
13	AKS	บริษัท เอเคเอส คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
14	ALLA	บริษัท ออลล่า จำกัด (มหาชน)
15	ALT	บริษัท เอแอลที เทเลคอม จำกัด (มหาชน)
16	AMANAHI	บริษัท อะมานะฮ์ ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
17	AMARIN	บริษัท อมารินทร์ คอร์ปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
18	AMATA	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
19	AMATAV	บริษัท อมตะ วีเอ็น จำกัด (มหาชน)
20	AMC	บริษัท เอเชีย เมทัล จำกัด (มหาชน)
21	ANAN	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
22	AOT	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

23	AP	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
24	APCO	บริษัท เอเชียัน ไทยโตะซูติคอลส์ จำกัด (มหาชน)
25	APCS	บริษัท เอเชีย พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
26	APEX	บริษัท เอเพ็กซ์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
27	APURE	บริษัท อกริเพียว โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
28	AQUA	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
29	AS	บริษัท แอสเพียร์ อินโนเวชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
30	ASEFA	บริษัท อาซีฟา จำกัด (มหาชน)
31	ASIA	บริษัท เอเชียไฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
32	ASIAN	บริษัท เอเชียันซี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
33	ASIMAR	บริษัท เอเชียัน มารีน เซอร์วิสเซส จำกัด (มหาชน)
34	ASK	บริษัท เอเชียเสริมกสิกรรม จำกัด (มหาชน)
35	ASP	บริษัท เอเชีย พลัส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
36	B	บริษัท บี จิสติกส์ จำกัด (มหาชน)
37	BA	บริษัท การบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
38	BAFS	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
39	BANPU	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
40	BCH	บริษัท บางกอก เซน ฮอสพิทอล จำกัด (มหาชน)
41	BCP	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
42	BCPG	บริษัท บีซีพีจี จำกัด (มหาชน)
43	BDMS	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)
44	BEAUTY	บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)
45	BEC	บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน)
46	BEM	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

47	BH	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
48	BIG	บริษัท บิ๊ก คาเมร่า คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
49	BJC	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)
50	BJCHI	บริษัท บีเจซี เฮฟวี่ อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
51	BKD	บริษัท บางกอก เดค-คอน จำกัด (มหาชน)
52	BLISS	บริษัท บลิส อินเทลลิเจนซ์ จำกัด (มหาชน)
53	BPP	บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
54	BR	บริษัท บางกอกแร็นซ์ จำกัด (มหาชน)
55	BROCK	บริษัท บ้านร็อคคาร์เด็น จำกัด (มหาชน)
56	BRR	บริษัท น้ำตาลบุรีรัมย์ จำกัด (มหาชน)
57	BSBM	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)
58	BTS	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
59	CBG	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
60	CCET	บริษัท แคล-คอมพ์ อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
61	CENTEL	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
62	CFRESH	บริษัท ซีเฟรชอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
63	CGD	บริษัท คันทรี กรุ๊ป ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
64	CGH	บริษัท คันทรี กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
65	CHG	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)
66	CHOTI	บริษัท ห้องเย็นโชติวัฒน์หาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)
67	CI	บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
68	CK	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)
69	CKP	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)

70	CM	บริษัท เชียงใหม่โพรเซสฟู๊ดส์ จำกัด(มหาชน)
71	CNT	บริษัท คริสเตียนีและนีลเสน (ไทย) จำกัด (มหาชน)
72	COM7	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)
73	CPALL	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)
74	CPAXT	บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)
75	CPF	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)
76	CPI	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
77	CPL	บริษัท ซีพีแอล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
78	CPN	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
79	CRANE	บริษัท ชูไก จำกัด (มหาชน)
80	CSC	บริษัท ฝาจีบ จำกัด (มหาชน)
81	CSP	บริษัท ซีเอสพี สตีลเซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
82	CSR	บริษัท เทพธานีกรีธา จำกัด (มหาชน)
83	CSS	บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)
84	CTW	บริษัท จรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิล จำกัด (มหาชน)
85	CWT	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
86	DCC	บริษัท ไดนาสตีเซรามิค จำกัด (มหาชน)
87	DCON	บริษัท ดีคอนโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
88	DELTA	บริษัท เดลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
89	DEMCO	บริษัท เด็มโก้ จำกัด (มหาชน)
90	DRT	บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)
91	DTCI	บริษัท ดี.ที.ซี.อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
92	DUSIT	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
93	EA	บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน)
94	EASON	บริษัท อีซัน แอนด์ โค จำกัด (มหาชน)

95	ECL	บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
96	EE	บริษัท อีเทอเนล เอนเนอยี จำกัด (มหาชน)
97	EGCO	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
98	EKH	บริษัท เอกชัยการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
99	EMC	บริษัท อีเอ็มซี จำกัด (มหาชน)
100	EP	บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
101	ERW	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
102	ESSO	บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
103	ESTAR	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียวล เอสเตท จำกัด (มหาชน)
104	EVER	บริษัท เอเวอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)
105	FANCY	บริษัท แฟนซีวูด อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
106	FE	บริษัท ฟาร์อีสท์ เฟมไลน์ ดีตีปี จำกัด (มหาชน)
107	FN	บริษัท เอฟเอ็น แฟคตอรี เอ๊าท์เลท จำกัด (มหาชน)
108	FNS	บริษัท เอฟเอ็นเอส โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
109	FORTH	บริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
110	GBX	บริษัท โกลเบล็ก โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
111	GC	บริษัท โกลบอล คอนเน็คชั่นส์ จำกัด (มหาชน)
112	GEL	บริษัท เจนเนอรัล เอนจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
113	GENCO	บริษัทบริหารและพัฒนาเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำกัด (มหาชน)

114	GFPT	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)
115	GIFT	บริษัท กิฟท์ อินฟินิต จำกัด (มหาชน)
116	GJS	บริษัท จี เจ สตีล จำกัด (มหาชน)
117	GL	บริษัท กรูปลีส จำกัด (มหาชน)
118	GLAND	บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)
119	GLOBAL	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
120	GRAMMY	บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
121	GRAND	บริษัท แกรนด์ แอสเสท ไฮเทคส์ แอนด์ พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
122	GSTEEL	บริษัท จี สตีล จำกัด (มหาชน)
123	GUNKUL	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
124	GYT	บริษัท กู๊ดเยียร์(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
125	HANA	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)
126	HMPRO	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
127	HTC	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)
128	ICC	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
129	ICHI	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
130	IFEC	บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ เอ็นเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
131	IHL	บริษัท อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)
132	ILINK	บริษัท อินเทอร์เน็ต ลิงค์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
133	INET	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

134	INOX	บริษัท โพลโค-ไทยน็อกซ์ จำกัด (มหาชน)
135	INTUCH	บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
136	IRC	บริษัท อีโนเว รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
137	IRPC	บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)
138	IT	บริษัท ไอที ซิตี จำกัด (มหาชน)
139	ITD	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)
140	ITEL	บริษัท อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
141	IVL	บริษัท อินโดรามา เวนเจอร์ส จำกัด (มหาชน)
142	JAS	บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
143	JCK	บริษัท เจซีเค อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
144	JCT	บริษัท แจกแจ๊ตอุตสาหกรรม (ไทย) จำกัด (มหาชน)
145	JMT	บริษัท เจ เอ็ม ที เน็ทเวอร์ค เซอร์วิส เซส จำกัด (มหาชน)
146	KAMART	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)
147	KBS	บริษัท น้ำตาลครบุรี จำกัด (มหาชน)
148	KCAR	บริษัท กรุงไทยคาร์เร็นท์ แอนด์ ลีส จำกัด (มหาชน)
149	KDH	บริษัท ธนบุรี เมดิเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
150	KIAT	บริษัท เกียรติธนาขนส่ง จำกัด (มหาชน)
151	KKC	บริษัท กุศลนครคอร์ป จำกัด (มหาชน)
152	KTC	บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

153	KTIS	บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
154	KYE	บริษัท กัญยงอีเลคทริก จำกัด (มหาชน)
155	L&E	บริษัท ไลท์ดีง แอนด์ อีควิปเมนต์ จำกัด (มหาชน)
156	LALIN	บริษัท ลลิล พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
157	LANNA	บริษัท ลานนารีซอร์สเสส จำกัด (มหาชน)
158	LEE	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)
159	LH	บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
160	LHK	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)
161	LOXLEY	บริษัท ล็อกซเลย์ จำกัด (มหาชน)
162	LPH	บริษัท โรงพยาบาล ลาดพร้าว จำกัด (มหาชน)
163	LRH	บริษัท ลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)
164	LST	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
165	M	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
166	MACO	บริษัท มาสเตอร์ แอด จำกัด (มหาชน)
167	MAJOR	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
168	MALEE	บริษัท มาลีกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
169	MATCH	บริษัท แม็ทซิง แม็กซีไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)
170	MATI	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)
171	MAX	บริษัท แมกซ์ เมทัล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
172	MBK	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)

173	M-CHAI	บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)
174	MCS	บริษัท เอ็ม.ซี.เอส.สตีล จำกัด (มหาชน)
175	MEGA	บริษัท เมก้า โลฟไซแอนซ์ จำกัด (มหาชน)
176	MFEC	บริษัท เอ็ม เอฟ อี ซี จำกัด (มหาชน)
177	MIDA	บริษัท ไมต้า แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)
178	MILL	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)
179	MINT	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
180	MJD	บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
181	MK	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)
182	ML	บริษัท ไมต้า ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
183	MODERN	บริษัท โมเดิร์นฟอร์มกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
184	MONO	บริษัท โมโน เน็กซ์ จำกัด (มหาชน)
185	MSC	บริษัท เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
186	MTC	บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
187	NATION	บริษัท เนชั่น กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)
188	NC	บริษัท นิวซิตี (กรุงเทพฯ) จำกัด (มหาชน)
189	NCH	บริษัท เอ็น. ซี. เฮ้าส์ซิ่ง จำกัด (มหาชน)
190	NEP	บริษัท เอ็นอีพี อสังหาริมทรัพย์ และอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
191	NEW	บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
192	NEX	บริษัท เน็กซ์ พอยท์ จำกัด (มหาชน)
193	NFC	บริษัท เอ็นเอฟซี จำกัด (มหาชน)
194	NNCL	บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน)

195	NOBLE	บริษัท โนเบิล ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)
196	NOK	บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน)
197	NOVA	บริษัท โนวา เอ็มไพร์ จำกัด (มหาชน)
198	NUSA	บริษัท ภูษาศิริ จำกัด (มหาชน)
199	NVD	บริษัท เนอวานา ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)
200	NWR	บริษัท เนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)
201	NYT	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)
202	OCC	บริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)
203	OGC	บริษัท โอเซียนกลาส จำกัด (มหาชน)
204	OHTL	บริษัท โอเอชทีแอล จำกัด (มหาชน)
205	ORI	บริษัท ออร์จิน พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
206	PAP	บริษัท แปซิฟิกไพพ์ จำกัด (มหาชน)
207	PATO	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
208	PB	บริษัท เพอร์ซิเดนทึ่ เบเกอร์ จำกัด (มหาชน)
209	PCSGH	บริษัท พี.ซี.เอส.แมชชีน กรุ๊ปโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
210	PDJ	บริษัท แพรนด้า จิวเวลรี่ จำกัด (มหาชน)
211	PF	บริษัท พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน)
212	PG	บริษัท ประชาอาณาจักร จำกัด (มหาชน)
213	PJW	บริษัท ปัญจวัฒนาพลาสติก จำกัด (มหาชน)
214	PL	บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
215	PLAT	บริษัท เดอะ แพลทินัม กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

216	PLE	บริษัท เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
217	PM	บริษัท พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)
218	PMTA	บริษัท พีเอ็ม โทริเซน เอเชีย โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
219	POMPUI	บริษัท ผลิตภัณฑ์อาหารกว้างไพศาล จำกัด (มหาชน)
220	POST	บริษัท บางกอก โพสต์ จำกัด (มหาชน)
221	PPP	บริษัท พรีเมียร์ โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
222	PPPM	บริษัท พีพี ไพร์ม จำกัด (มหาชน)
223	PREB	บริษัท พรีเมียร์ลีก จำกัด (มหาชน)
224	PRECHA	บริษัท ปรีชากรู๊ป จำกัด (มหาชน)
225	PRG	บริษัท พี อาร์ จี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
226	PRIME	บริษัท ไพร์ม โรด เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน)
227	PRIN	บริษัท ปรีณศิริ จำกัด (มหาชน)
228	PRINC	บริษัท พรินซิเพิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน)
229	PRO	บริษัท โปรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999) จำกัด (มหาชน)
230	PSH	บริษัท พศกษา โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
231	PSL	บริษัท พรีเมียม ชิปปิ้ง จำกัด (มหาชน)
232	PT	บริษัท พรีเมียร์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
233	PTECH	บริษัท พลัส เทคโนโลยี อินโนเวชั่น จำกัด (มหาชน)
234	PTG	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)
235	PTL	บริษัท โพลีเพล็กซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
236	PTTGC	บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)

237	PYLON	บริษัท ไพลอน จำกัด (มหาชน)
238	Q-CON	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่นโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
239	QH	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
240	QTC	บริษัท คิวทีซี เอนเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
241	RABBIT	บริษัท แรบบิท โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
242	RAM	บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)
243	RATCH	บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
244	RCL	บริษัท อาร์ ซี แอล จำกัด (มหาชน)
245	RICHY	บริษัท ริชี เฟลซ 2002 จำกัด (มหาชน)
246	RJH	บริษัท โรงพยาบาลราชธานี จำกัด (มหาชน)
247	RML	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)
248	ROCK	บริษัท ร็อกเวจ จำกัด (มหาชน)
249	ROH	บริษัท โรงแรมรอยัล ออคิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
250	ROJNA	บริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)
251	RPC	บริษัท อาร์พีซีจี จำกัด (มหาชน)
252	RS	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)
253	S	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)
254	S&J	บ.เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด (มหาชน)
255	S11	บริษัท เอส 11 กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
256	SABINA	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)
257	SAFARI	บริษัท ซาฟารีเวิลด์ จำกัด (มหาชน)
258	SAMART	บริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

259	SAMTEL	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)
260	SAPPE	บริษัท เซ็ปเป้ จำกัด (มหาชน)
261	SAWAD	บริษัท ศรีสวัสดิ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
262	SBNEXT	บริษัท สบาย คอนเน็กซ์ เทค จำกัด (มหาชน)
263	SC	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
264	SCC	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)
265	SCCC	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
266	SCG	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)
267	SCI	บริษัท เอสซีไอ อิเล็คทริก จำกัด (มหาชน)
268	SCN	บริษัท สแกน อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)
269	SCP	บริษัท ทักษิณคอนกรีต จำกัด (มหาชน)
270	SDC	บริษัท สามารถ ดิจิตอล จำกัด (มหาชน)
271	SE-ED	บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
272	SGP	บริษัท สยามแก๊ส แอนด์ ปีโตรเคมีคัลส์ จำกัด (มหาชน)
273	SHANG	บริษัท แชนกรี-ลา โฮเทล จำกัด (มหาชน)
274	SIAM	บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
275	SINGER	บริษัท ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)
276	SIRI	บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน)
277	SIS	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
278	SITHAI	บริษัท ศรีไทยซูเปอร์แวร์ จำกัด (มหาชน)
279	SJWD	บริษัท เอสซีจี เจดับเบิลยูดี โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)
280	SKR	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)

281	SKY	บริษัท สกาย ไอซีที จำกัด (มหาชน)
282	SLP	บริษัท สาลี พรินท์ติ้ง จำกัด (มหาชน)
283	SMIT	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)
284	SMPC	บริษัท สหมิตรถังแก๊ส จำกัด (มหาชน)
285	SMT	บริษัท สตาร์ส ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
286	SNC	บริษัท เอส เอ็น ซี พอร์เมอร์ จำกัด (มหาชน)
287	SNP	บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
288	SOLAR	บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)
289	SORKON	บริษัท ส. ขอนแก่นฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)
290	SPACK	บริษัท เอส. แพ็ค แอนด์ พรินท์ จำกัด (มหาชน)
291	SPC	บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน)
292	SPCG	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)
293	SPI	บริษัท สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
294	SRICHA	บริษัท ศรีราชาคอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
295	SSF	บริษัท สุรพลฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)
296	SST	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)
297	STA	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)
298	STEC	บริษัท ซิโน-ไทย เอ็นจีเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
299	STHAI	บริษัท ชันไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด (มหาชน)
300	STPI	บริษัท เอสทีพี แอนด์ ไอ จำกัด (มหาชน)
301	SUC	บริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน)

302	SUPER	บริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
303	SUSCO	บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)
304	SUTHA	บริษัท สุธากัญจน์ จำกัด (มหาชน)
305	SVI	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)
306	SVOA	บริษัท เอสวีไอเอ จำกัด (มหาชน)
307	SYMC	บริษัท ซิมโพนี่ คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
308	SYNEX	บริษัท ซินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
309	SYNTEC	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
310	TAE	บริษัท ไทย อะโกร เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
311	TASCO	บริษัท ทิปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)
312	TC	บริษัท ทรอปีคอลแคนนิง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
313	TCC	บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
314	TCJ	บริษัท ที.ซี.เจ.เอเชีย จำกัด (มหาชน)
315	TCMC	บริษัท ทีซีเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
316	TEAM	บริษัท ทีมพีริซัน จำกัด (มหาชน)
317	TFG	บริษัท ไทยฟู้ดส์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
318	TFI	บริษัท ไทยฟิวเจอร์อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
319	TGPRO	บริษัท ไทย-เยอรมัน โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)
320	THANI	บริษัท ราชธานีลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
321	THE	บริษัท เดอะ สตีล จำกัด (มหาชน)
322	THIP	บริษัท ทานตะวันอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
323	TIPCO	บริษัท ทิปโก้ฟูดส์ จำกัด (มหาชน)
324	TK	บริษัท ฐิติกร จำกัด (มหาชน)
325	TKN	บริษัท ถ้ำแก่น้อย ฟู้ดแอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด (มหาชน)

326	TKS	บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
327	TKT	บริษัท ที.กรุงเทพอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
328	TMT	บริษัท ทีเอ็มที สตีล จำกัด (มหาชน)
329	TNL	บริษัท ธนูลักษณ์ จำกัด (มหาชน)
330	TNPC	บริษัท ไทยนามพลาสติกส์ จำกัด (มหาชน)
331	TNR	บริษัท ไทยนิปปอนรับเบอร์อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)
332	TOG	บริษัท ไทยออปติคอลล กิ๊ปป จำกัด (มหาชน)
333	TOP	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
334	TOPP	บริษัท ไทย โอ.พี.พี. จำกัด (มหาชน)
335	TPA	บริษัท ไทยโพลิเอคริลิก จำกัด (มหาชน)
336	TPAC	บริษัท พลาสติก และหีบห่อไทย จำกัด (มหาชน)
337	TPBI	บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)
338	TPCS	บริษัท ทีพีซีเอส จำกัด (มหาชน)
339	TPIPL	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)
340	TPP	บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด (มหาชน)
341	TR	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)
342	TRC	บริษัท ทีอาร์ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
343	TRU	บริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน)
344	TRUBB	บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์กิ๊ปป จำกัด (มหาชน)
345	TSC	บริษัท ไทยสตีลเคเบิล จำกัด (มหาชน)
346	TSE	บริษัท ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
347	TSTE	บริษัท ทีเอสทีอี จำกัด (มหาชน)
348	TSTH	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
349	TTA	บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน)
350	TTI	บริษัท โรงงานผ้าไทย จำกัด (มหาชน)
351	TTW	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)

352	TVO	บริษัท น้ำมันพืชไทย จำกัด (มหาชน)
353	TWPC	บริษัท ไทยวา จำกัด (มหาชน)
354	TWZ	บริษัท ทีดับบลิวแซด คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
355	UAC	บริษัท ยูเอซี โกลบอล จำกัด (มหาชน)
356	UMI	บริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)
357	UNIQ	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)
358	UP	บริษัท ยูเนียนพลาสติก จำกัด (มหาชน)
359	UPF	บริษัท ยูเนียนไฟโอเนียร์ จำกัด (มหาชน)
360	UPOIC	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
361	UVAN	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)
362	VGI	บริษัท วีจีไอ จำกัด (มหาชน)
363	VIBHA	บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)
364	VIH	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)
365	VNG	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
366	VPO	บริษัท วิจิตรภัณฑ์ปาล์มออยล์ จำกัด (มหาชน)
367	W	บริษัท วาว แพคเตอร์ จำกัด (มหาชน)
368	WACOAL	บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)
369	WAVE	บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
370	WHA	บริษัท ดับบลิวเอชเอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
371	WICE	บริษัท ไวส์ โลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)
372	WIIC	บริษัท วิค จำกัด (มหาชน)
373	WIN	บริษัท สวนอุตสาหกรรม วินโคสต์ จำกัด (มหาชน)
374	WORK	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
375	WP	บริษัท ดับบลิวพี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)
376	XPG	บริษัท เอ็กซ์สปริง แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
377	ZAA	บริษัท ซาเล็คต้า จำกัด (มหาชน)

รายการอ้างอิง

- ทิวา ค้วนเครือ. (2562). ผลกระทบจากมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 (สัญญาเช่า) ต่อ บริษัท กชค จำกัด. (การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มสารัทม์ ดิฐวงษ์. (2564). ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่าของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจสื่อสารและธุรกิจค้าปลีก. (สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรนิษฐา กิตติภูมิวงศ์. (2558). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ที่มีต่อคุณภาพงบการเงิน. (การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริกษ สุขวัญบูลย์. (2559). ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศฉบับที่ 16 เรื่องสัญญาเช่ามาบังคับใช้ ต่อวิจรรย์ญาณของผู้ใช้งบการเงินในการประเมินความสามารถในการพยากรณ์กำไรและการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน (การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริจันทร์ เหลืองธนหิรัญย์. (2560). IFRS 16 สัญญาเช่า และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง. วารสาร สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/7MZyFDX4Yj.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ที่ ๑๔/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า. สืบค้นจาก <https://www.tfac.or.th/upload/9414/WtDcitJFzS.pdf>
- สุนารินทร์ ผกาทอง. (2559). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่า กรณีศึกษา: กลุ่มอุตสาหกรรมบริการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุนารินทร์ ผกาทองและจตุรวิทย์ เขียวชะอุ่ม. (2561). ผลกระทบของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ต่ออัตราส่วนทางการเงิน ด้านผู้เช่าของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ *UTCC Academic Day* ครั้งที่ 2.

- สุรีย์ โปษกรณัญญ์. (2559). ผลกระทบจากการถือปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2557) เรื่อง สัญญาเช่า ต่อผู้ใช้บริการธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิง บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: ศึกษาในกลุ่มหลักทรัพย์100. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อรอุมา ชูเมือง. (2561). ผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินของร่างมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า ด้านผู้เช่า กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET100. (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อิทธิเดช แสงพวง. (2562). การศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 เรื่อง สัญญาเช่า และ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า. (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

ภัทรสุดา แยมพราหม

วุฒิการศึกษา

ปี 2562 : บัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

